

زخم معده

زخم معده چیست؟

زخم معده شامل ناحیه ای خراشیده و زخمی به قطر ۲۵-۱۰ میلی متر در پوشش دیواره معده می باشد. زخم معده نسبتاً شایع است و تقریباً یک سوم مردم در طول زندگی از این بیماری رنج خواهند برد. در سنین میان سالی رایج تر از سایر سنین است. بیشتر کسانی که زخم معده دارند، از دردی در قسمت بالای شکم، تقریباً یک ساعت بعد از خوردن غذا رنج می برند. درد گاهی برای هفته ها طول می کشد و می تواند بطور متناوب (بهبودی و عود) برای سال ها طول بکشد. ممکن است کاهش وزن و بی اشتتهائی وجود داشته باشد.

علل زخم معده چیست؟

علل قطعی زخم معده، هنوز کاملاً شناسایی نشده است. در هنگامی که ترشحات مخاطی محافظ سلول های پوششی و دیواره معده از بین می رود باعث می شود راه برای حمله شیره معده (که بطور طبیعی برای هضم غذا در معده وجود دارد) به این سلول های پوششی فراهم شده و در نتیجه زخم معده بوجود آید. ممکن است یک زمینه خانوادگی برای ابتلا به زخم معده وجود داشته باشد ولی بیشتر در کسانی که زیاد سیگار می کشند و زیاد مشروبات الکلی مصرف می نمایند دیده می شود. دلیل موثقی برای ایجاد زخم معده بدلیل فشار عصبی یا مصرف غذاها به صورت عجولانه و سرپایی وجود ندارد.

داروهای مشخصی بخصوص آسپرین ها یا ضد التهاب های غیر استروئیدی ممکن است به ایجاد زخم معده کمک کند. استروئیدها ممکن است زخم معده موجود را تشدید نمایند. عفونت پوشش

دیواره معده نیز ممکن است علت بروز زخم معده گردد.

چگونه زخم معده تشخیص داده و درمان می شود؟

با توجه به علائم بیمار می توان به زخم معده مشکوک شد و با آزمایش می توان تشخیص را تأیید کرد. زخم معده معمولاً بخوبی به درمان دارویی پاسخ می دهد ولی گاهی ممکن است به جراحی نیاز شود.

نکشیدن سیگار، کاهش مصرف چای، قهوه و الکل، مصرف استامینوفن بجای آسپرین. خوردن مقادیر کم ولی مکرر غذا (حجم غذا کم، دفعات غذا خوردن بیشتر) و دریافت داروهای طبیعی ضداسید که بدون نسخه در داروخانه ها در دسترس هستند ممکن است علائم را التیام داده و در کاهش عود بیماری مفید باشد.

چه موقع باید به پزشک مراجعه نمود؟

اگر درد برای اولین بار عارض گردد و ۱ الی ۲ هفته طول بکشد با پزشک خود مشورت نمائید. اگر ناگهان درد خیلی شدید شده یا مدفوع سیاه رنگ دفع کرده (که نشانه دهنده خونریزی معده است) و یا استفراغ می کنید. ممکن است دلالت بر یک حالت فوری (emergency) داشته باشد و شما باید سریعاً و فوراً برای دریافت خدمات درمانی مربوطه بصورت اورژانس اقدام نمایید.

پزشک چه اقداماتی را انجام خواهد داد؟

پزشک برای یافتن نشانه ها و حساسیت و دردناک بودن یا تورم غیر طبیعی به معاینه می پردازد. تأیید تشخیص به کمک رادیوگرافی به همراه باریوم (باریم بعنوان ماده حاجب، مسیر گوارشی را در رادیوگرافی مشخص می کند) یا آندوسکوپی (یک لوله نمایشگر را از راه دهان به داخل

دستگاه گوارشی هدایت می کند) انجام می گردد. در زمان آندوسکوپی می توان برای رد کردن سرطان، تکه برداری هم نمود.

جدا از توصیه به تغییر در شیوه زندگی، پزشک ممکن است داروهائی برای مقاصد زیر تجویز نماید،

- (۱) داروهای خنثی کننده اسید معده
- (۲) داروهای کاهش دهنده تولید اسید معده
- (۳) داروهای کمک کننده به تشکیل پوشش محافظ بر روی زخم معده
- (۴) داروهای درمان کننده عفونت

بیشتر زخم‌ها با این درمان معالجه می شوند. برای بقیه زخم‌ها درمان داروئی طولانی مدت نیاز است در بعضی موارد نیز جراحی ضروری است:

- (۱) برای برداشتن جوشگاه زخم معده ای که خروجی معده به دوازدهه (قسمت اول روده باریک) را مسدود کرده است.
- (۲) یا برای برداشتن قسمتی از معده به همراه زخم آن

علائم

درد معمولاً در شکم اما گاهی در قفسه سینه

کاهش وزن

فقدان اشتها

تهوع

استفراغ

خون در استفراغ یا مدفوع (مدفوع سیاه‌رنگ)

پایان - ۹۰/۲/۳۰

هفته نامه بهداشت و سلامتی - شماره ۲۵

meraat.sch.ir